

Genelge No: 2004/4
Kabul Tarihi: 06.08.2004

**Birikimli Hayat Sigortalarından Bireysel Emeklilik Sistemine
Aktarımlarda Kullanılacak Açıklamalar ile Muhtemel Birikim ve Muhtemel Yıllık
Gelir Tablolarına İlişkin Genelge (Genelge No: 2004/4)**

1. Amaç ve Kapsam

Bu genelgenin amacı, birikimli hayat sigortalarındaki birikimlerini bireysel emeklilik sistemine aktarmak isteyen sigortalıların, Tebliğin 6 ncı maddesi kapsamında bilgilendirilmelerine ilişkin esas ve usülleri belirlemektir.

Bu genelgenin 3 üncü maddesi birikimli hayat sigortası ile bireysel emeklilik sistemleri ve ürünleri hakkında yapılacak açıklamaları düzenlemektedir. 4 ila 10 uncu maddelerinde ise, kişinin birikimli hayat sigortasında kaldığı varsayımıyla hazırlanacak muhtemel birikim ve yıllık gelir tablolarına ilişkin esaslar düzenlenmiştir. 11 inci maddesinde de, kişinin birikimlerinin bireysel emeklilik sistemine aktarılmış olduğu varsayımıyla hazırlanacak muhtemel birikim ve muhtemel yıllık gelir tablolarına ilişkin esaslar belirlenmiştir.

2. Tanımlar

Bu genelgede, birikimli hayat sigortalarından bireysel emeklilik sistemine aktarımlara ilişkin tebliğ ve genelge ile bireysel emeklilik sistemindeki muhtemel birikim ve muhtemel yıllık gelir tablolarında kullanılacak esaslara ilişkin genelgeye atıflarda bulunulmakta olup, bu genelgede geçen;

a) Tebliğ: Emeklilik Şirketlerindeki Birikimli Hayat Sigortalarından Bireysel Emeklilik Sistemine Aktarımlara İlişkin Tebliği (Tebliğ No: 2004/2)

b) Genelge No:2004/3: Emeklilik Şirketlerindeki Birikimli Hayat Sigortalarından Bireysel Emeklilik Sistemine Aktarımlarda Hayat Sigortalarında Geçen Sürenin Hesabına İlişkin Genelgeyi (Genelge No: 2004/3)

c) Genelge No:2003/4: Bireysel Emeklilik Sisteminde Kullanılacak Muhtemel Birikim ve Muhtemel Yıllık Gelir Tablolarında Uygulanacak Esaslara İlişkin Genelgeyi (Genelge No: 2003/4)

ifade eder.

3. Sigortalılara Sunulacak Açıklamalar

Birikimli hayat sigortası ürünleri ile bireysel emeklilik ürünleri kişilerin farklı ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik farklı yapıda ürünler olduğundan, bu iki tip ürünün bire bir karşılaştırılması bazı sakıncaları beraberinde getirebilecektir.

Ancak, hayat sigortalarındaki birikimlerini bireysel emeklilik sistemine aktarmak isteyen sigortalılardan, muhtemel birikim tutarlarına ilişkin sayısal gösterimler için talepler gelebileceği hususu gözardı edilmemelidir.

Bu genelgedeki esaslar, birikimli hayat sigortalarından bireysel emeklilik sistemine birikimlerini aktarmak isteyen sigortalılara, her iki ürün arasındaki farkların ayrıntılarıyla anlatılması, ayrıca, bu kişilerin hayat sigortasında kalmaları ve bireysel emeklilik sistemine aktarım yapmaları durumlarında elde edecekleri muhtemel birikim ve muhtemel yıllık gelirlere ilişkin olarak kişilere bir fikir verilmesi amacıyla oluşturulmuştur.

Bu çerçevede, sigortalıların yapacakları değerlendirmede yol gösterici olması amacıyla, açıklamalar bölümünde aşağıdaki ifadelere aynen yer verilecektir:

“Hayat sigortası ile emeklilik ürünlerine ilişkin olarak hazırlanan tablolar yalnızca tahmini tablolar olup, bu tablolar size sadece bir fikir verilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Öte yandan, bu iki tip ürünün farklı yapıları gereği yalnızca söz konusu tablolardaki tahmini birikim tutarları karşılaştırılarak karar verilmesi yanıltıcı sonuçlar doğurabilecektir. Dolayısıyla, bir ürünün diğerine göre mutlak üstünlük arz ettiği yargısına varmak oldukça güçtür. Bu bağlamda, hem hayat sigortası hem de emeklilik ürünlerinin farklı özelliklerini dikkatlice irdeliyerek, finansal ihtiyaçlarınızı en üst düzeyde karşılayabilecek ürünü seçmenizi tavsiye ederiz.”

Ayrıca, iki ürün arasındaki farkların anlatılmasında asgari olarak aşağıdaki hususlar vurgulanacak olup, bu hususlar dışında da bireysel emeklilik, sigortacılık ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla sigortalılara ek bilgiler aktarılabilecektir.

a) Teminatlar: Birikimli hayat sigortası ürünlerinin birikim ve yatırım unsurunun yanında vefat, maluliyet, vb. gibi riskler için teminat sağladığı ve bu teminatların risk primleri için, ödenen toplam primden kesinti yapıldığı belirtilmelidir. Öte yandan, bireysel emeklilik ürünlerinde bir risk teminatının bulunmadığı, bireysel emeklilik sisteminin yalnızca emeklilikte ek bir gelir sağlanmasına yönelik bir tasarruf ve yatırım sistemi olduğu anlatılmalıdır.

b) Vade ve Amaç: Birikimli hayat sigortalarının orta vadeye yönelik, kişilere birikimin yanında belirli bir miktarda vefat ve diğer risk teminatları da sağlamayı amaçlayan tasarruf ve koruma amaçlı ürünler olduğu, bireysel emeklilik ürünlerinin ise uzun vadeli, emeklilik döneminde kişilere kamu emeklilik sistemlerinden alınacak gelire ek bir emeklilik geliri sağlamayı amaçlayan emeklilik amaçlı finansal ürünler olduğu belirtilmelidir.

c) Bireysel Haklar: Birikimli hayat sigortalarında ücretsiz sigorta (tenzil) ve satın alma (iştir) süresi dolmamış bulunan sigortalılara, hayat sigortalarında kalmaları halinde, sigortalının belli bir süreden önce (iştir) süresi) ayrılması halinde birikimlerini alamayacağı anlatılmalıdır. Ayrıca, sigortalının iştir) süresinden önce prim ödemeye ara veremeyeceğinin de (tenzil) belirtilmesi gerekmektedir. Öte yandan, ücretsiz sigorta (tenzil) ve satın alma (iştir) hakkını kazanmış sigortalılara ise, istedikleri zaman sigortadan ayrılacakları hususu ve buna ilişkin vergisel düzenlemeler belirtilmelidir.

Birikimli hayat sigortalarından bireysel emeklilik sistemine aktarım yapmak isteyen sigortalılara, bireysel emeklilik sisteminde katılımcının istediği zaman sistemden ayrılabilmesi, ancak bu taktirde ayrılma esnasında ödenecek vergi stopajının emekli olarak ayrılma durumuna göre çok daha yüksek oranda gerçekleşeceği açıklanmalıdır. Buna ilaveten, kişinin katkı payı ödemeye ara verebileceği belirtilmelidir.

Öte yandan, birikimli hayat sigortalarından aktarım yoluyla bireysel emeklilik sistemine geçenlerin, hayat sigortalarında geçen süreleri ne kadar olursa olsun, en az üç yıl sistemde kaldıktan sonra söz konusu sistemden emeklilik hakkını kazanabilecekleri hususu vurgulanmalıdır.

Yukarıdaki hususlara ilaveten, bireysel emeklilik sisteminde bir şirkette en az bir yıl kalmak şartıyla yılda bir defa emeklilik şirketinin değiştirilebileceği, ayrıca, yılda toplam dört kez ile sınırlı olmak kaydıyla emeklilik şirketinin ürünleri arasında geçişler ile katkı paylarının yatırıldığı fonlarda mevzuatta belirtilen hükümler dahilinde değişiklik yapmanın mümkün bulunduğu hususu anlatılmalıdır.

d) Vergi Teşvikleri: Hayat sigortaları ile bireysel emeklilik sistemine sağlanan mevcut vergi teşvikleri ile, 7 Ekim 2001 tarihinden önce akdedilen hayat sigortalarına ilişkin vergi teşvikleri ayrı ayrı anlatılmalıdır. Bu teşvikler, katkı payı veya primin ödenmesi aşamasındaki, birikimlerin yatırım geliri elde etme aşamasındaki ve birikimlerin katılımcı, sigortalı veya bunların lehdar yahut mirasçuları tarafından alınması aşamasındaki vergi teşvikleri olarak ayrıştırılarak anlatılmalıdır.

Bu bağlamda, açıklanan vergi teşvik sistemlerinin nasıl çalıştığını katılımcıya açıklamak amacıyla örnek hesaplamalara yer verilebilir.

Ayrıca, vergi mevzuatı uyarınca, birden fazla birikimli hayat sigorta poliçesi söz konusu olduğunda, vergi stopajı hesabına esas teşkil edecek, hayat sigortasında geçirilen süre hesabının her poliçe için ayrı ayrı yapıldığı belirtilmelidir. Diğer taraftan, birden fazla bireysel emeklilik sözleşmesinin söz konusu olması durumunda ise, vergi stopajına esas teşkil edecek, bireysel emeklilikte geçen sürenin hesabında, sisteme ilk giriş tarihinin katılımcıya ait diğer sözleşmeler için de geçerli olacağı vurgulanmalıdır.

e) Fon Yönetimi: Birikimli hayat sigortalarında toplanan fonların şirket tarafından dahili olarak yönetildiği belirtilecek ve şirketin, hayat sigortaları fonlarının yönetimindeki çalışma tarzı anlatılacaktır. Bireysel emeklilik sisteminde toplanan fonların ise, münhasıran emeklilik birikimlerinin yatırıma yönlendirilmesi amacıyla kurulmuş olan emeklilik yatırım fonlarına aktarılarak, portföy yönetimi konusunda uzmanlaşmış portföy yönetim şirketleri tarafından yönetildiği belirtilecektir.

Ayrıca, birikimli hayat sigortalarında, primlerin yatırıma yönlendirileceği finansal araçların mevzuatta belirtilen limitler dahilinde şirket tarafından belirlendiği ve yatırımın sigortalının insiyatifinde olmadığı, bireysel emeklilik sisteminde ise kişinin birikimlerinin yatırılacağı finansal araçları mevzuattaki sınırlar dahilinde kendisinin belirlediği anlatılacaktır.

f) Getiri Garantisi: Birikimli hayat sigortalarında sigortalıya belirli bir getiri garantisi verildiği (teknik faiz) ve gerçekleşen getiri garanti edilen bu getirinin altında kalsa bile bu getiri garantisinin geçerli olduğu belirtilmelidir. Ayrıca, garanti edilen bu getiri oranının poliçe süresi boyunca taahhüt edildiği hususu anlatılmalıdır.

Öte yandan, garanti edilen getiri oranının üstünde gerçekleşen getirilerin de yine sigortalılara kar payı olarak dağıtıldığı ifade edilmelidir.

Bu bağlamda, belirtilen garanti getiri oranının nominal bir değer ifade ettiği vurgulanacak olup, reel ve nominal faiz arasındaki ilişkiyi ve farkı sigortalıya anlatmak amacıyla, isteğe bağlı olarak;

[(1+nominal getiri oranı)/(1+enflasyon)-1=reel getiri oranı] formülü kullanılarak çeşitli örnekler sigortalılara sunulabileceği gibi, sigortalıları yanlış yönlendirmeyecek ve yanıltıcı olmayacak mahiyette bu konuda farklı şekilde açıklamalar da yapılabilir.

Ayrıca, Hayat Sigortaları Yönetmeliğinin 35 inci maddesi hükümleri çerçevesinde, şirketlerin hayat sigortalarındaki fonlarının yatırım gelirlerinin TEFE oranını aşması için gerekli tedbirleri alması gerektiği hususu sigortalılara anlatılmalıdır.

Bu çerçevede, bireysel emeklilik sisteminde yatırım politikası katılımcı tarafından belirlendiğinden, sistemde herhangi bir getiri garantisi bulunmadığı, bununla birlikte, katılımcıların kendi risk ve getiri tercihlerine bağlı olarak şirketin farklı emeklilik yatırım fonları arasında tercih yapabileceği de açık bir şekilde belirtilecektir.

g) Muhtemel Getiri ve Muhtemel Yıllık Gelir Tabloları: Bu genelge kapsamında gerek birikimli hayat sigortası, gerekse bireysel emeklilik ürünlerine ilişkin olarak düzenlenecek muhtemel birikim ve yıllık gelir tablolarının, iki ürünün bire bir karşılaştırılması amacıyla değil, yalnızca kişiye bir fikir vermesi amacıyla düzenlendiği vurgulanmalıdır. İki ürünün farklı amaçlara hizmet eden ve teknik açıdan farklı ürünler olduğu hususu da özellikle belirtilmelidir.

h) Şeffaflık: Bireysel emeklilik mevzuatında, katılımcılara sağlanması gereken bilgi ve belgelerin asgari içeriğinin ayrıntılı olarak belirlenmiş olduğu, emeklilik şirketlerinin teknik alt yapılarının katılımcıların hesaplarındaki hareketleri günlük olarak takip edebilmelerine imkan verdiği, ayrıca, bu sistemde günlük gözetim ve denetim mekanizmalarının bulunmasından dolayı sistemin şeffaf bir yapı arz ettiği açıklanmalıdır.

Öte yandan, hayat sigortalarında halihazırda sigortalıya sunulacak bilgi ve belgelerin asgari içeriğine dair bir düzenleme ve günlük gözetim ve denetim mekanizmaları bulunmadığı belirtilmekle birlikte, şirketin Emeklilik Şirketleri Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmelik uyarınca hayat sigortası portföyü ile ilgili olarak yapmış olduğu ve yapacağı çalışmalar anlatılmalıdır. Öte yandan, hayat sigortasına ilişkin mevzuat uyarınca en az yıllık bazda poliçelerin durumuna ilişkin olarak sigortalılara bilgi verildiği, ayrıca, belirli bir günde kişinin hayat sigortası poliçesinde bulunan birikimini öğrenme imkanına sahip olduğu belirtilmelidir. Bu hususlara ilaveten, şirketçe hayat sigortacılığında şeffaflığın artırılmasına ilişkin uygulamaları da anlatılabilir.

i) Fon Varlıklarının Güvenliği: Birikimli hayat sigortalarındaki birikimlerin Şirketlerin bir aktifi konumunda olduğu ve bu birikimlerin matematik karşılık olarak Hazine MŐsteŐarlıđı lehine bloke edilerek güvenliğinin sağlandığı anlatılacaktır.

Bireysel emeklilik sisteminde ise, birikimlerin Şirketlerin aktifindeki bir varlık olmadığı, Takasbank nezdinde saklandığı ve yasal olarak da emeklilik Şirketinin aktifi sayılmadığı hususu vurgulanacaktır.

j) Aktarım Hakkına İlişkin SŐre: Yukarıdaki hususlara ilaveten, aŐıklamalarda, Tebliğin 5 inci maddesi uyarınca birikimli hayat sigortalarından bireysel emeklilik sistemine aktarımın sŐreli bir hak olup, en geŐ 07.10.2006 tarihine kadar gerŐekleŐtirilebileceđi, bu tarihten sonra hayat sigortasından iŐtira yoluyla bireysel emeklilik sistemine katılımın aktarım olarak dikkate alınmayıp, yeni bir bireysel emeklilik hesabı aŐılmasına ilişkin esas ve usŐllere göre işlem gŐreceđi hususu belirtilmelidir.

4. Getiri Oranları

Bireysel emeklilik sistemi ile hayat sigortalarının portfŐy yŐnetim yapıları arasındaki ŐeŐitli farklılıklardan ŐtŐrŐ genel bazda bireysel emeklilik ūrŐnlerindeki getirilerin birikimli hayat sigortasındaki getirilerin daha ūzerinde gerŐekleŐeceđi ŐngŐrŐlmŐŐtŐr.

Muhtemel birikim tabloları hazırlanırken, hem primler, hem de muhtemel getiri oranları reel bazda kullanılacaktır.

Bu bağlamda, emeklilik Şirketleri tarafından, birikimli hayat sigortalarından bireysel emeklilik sistemine geŐmek isteyen katılımcılara, kişilerin hayat sigortasında kaldığı varsayımıyla sunulacak muhtemel birikim tablolarında kullanılacak olan reel bazda hazırlanmıŐ getiri oranları aşağıdaki tabloda belirtilmiŐtir:

Yıl Dilimleri (x=yıl)	Oran 1	Oran 2
I.Dilim (2004<=x<=2013)	%10,00	%8,00
II. Dilim (2013+)	%7,50	%5,50

Yukarıdaki tabloda da gŐrŐldŐđŐ ūzere, projeksiyonun yapıldığı yıl dilimine karŐılık gelen reel getiri oranlarının mutlaka her iki versiyonu da kullanılmak suretiyle muhtemel birikim tabloları hazırlanacaktır. Oranlar yıl dilimlerine gŐre kademeli olarak kullanılacaktır. Őrneđin, bir hayat sigorta sŐzleŐmesi iŐin oniki yıllık bir projeksiyon yapıldığında, ilk dokuz yıl iŐin %10 ve %8, kalan ūŐ yıl iŐin ise %7,50 ve %5,50 oranları kullanılacaktır.

5. Primler

Hazırlanacak tablolarda, ődnen primlerin projeksiyon yapılan sŐre boyunca reel bazda sabit kaldığı, bir başka deyişle, her yıl primlerin enflasyon oranında artırıldığı varsayılacaktır. Buna paralel olarak, projeksiyonda kullanılan primler reel bazda gŐsterilecektir. Dolayısıyla, hesaplamalarda prim artış oranı kullanılmayacaktır.

Primlerin dövize veya başka herhangi bir endeks değerine bağlı olarak belirlenmiş olduğu hallerde, tüm hesaplamalar ilgili tarifede belirtilen kurlar veya endeks değerleri (TCMB Döviz Alış Kuru, TCMB Efektif Satış Kuru, vb.) kullanılarak TL bazında hesaplamalara ve açıklamalara dahil edilecektir. TL tutarlar hesaplanırken, ilgili döviz veya endeksin, muhtemel birikim tablosunun hazırlandığı tarihte geçerli kuru/değeri esas alınacaktır. Burada, döviz kurlarının gelecekteki değerleri hakkında bir öngöründe bulunulmayacak, projeksiyonun başlangıç tarihi itibarıyla belirlenen TL tutarlarının, sözleşme süresi boyunca reel bazda sabit kaldığı varsayılacaktır. Bir başka deyişle, dövize veya başka bir endeks değerine bağlı olarak belirlenen primlere dayalı hayat sigortaları için yapılan projeksiyonlarda da, aynen primleri TL bazında belirlenmiş tarifelerde olduğu gibi, prim artış oranı kullanılmayacaktır.

Ücretsiz sigorta (tenzil) durumunda bulunan hayat sigortaları için yapılan projeksiyonda, poliçenin aynı şekilde devam ettiği öngörülerek bir projeksiyon yapılabilir. Bu taktirde bir prim ödemesi söz konusu olmayacağından, sigortalının poliçe yıldönümleri itibarıyla hesaplanan birikimlerinin tabloya aktarılması bahis konusu olabilecektir.

Öte yandan, poliçenin tenzil durumundan kalkması için gerekli tutarın ödendiği ve bundan sonra poliçenin projeksiyon boyunca düzenli ödemelerle devam ettiği varsayımı doğrultusunda da projeksiyon yapılabilir. Bu durumda, poliçenin meriyete dönüşünün projeksiyon tarihi itibarıyla gerçekleştiği öngörülecek ve ilgili tarifede varsa bu işlem için belirtilen kesintiler de hesaplamalarda dikkate alınacaktır.

Peşin ve tek prim ödemeli uzun süreli birikime yönelik hayat sigortaları ve yaşama halinde önceden belirlenmiş bir toplu paranın verileceği hayat sigortaları için hazırlanacak muhtemel birikim tablolarında, yalnızca, poliçe yıldönümleri itibarıyla ilgili tarifedeki teknik esaslar çerçevesinde hesaplanacak olan sigortalının birikim tutarları, bir başka deyişle, toplam matematik karşılık tutarları görünecektir.

Diğer taraftan, peşin ve tek prim ödemeli uzun süreli birikime yönelik hayat sigortaları ve yaşama halinde önceden belirlenmiş bir toplu paranın verileceği hayat sigortaları poliçelerine ait toplam matematik karşılıklar ilgili tarifedeki teknik esaslara göre hesaplanacaktır. Dolayısıyla, 4 üncü maddede belirtilen getiri oranları bu tip poliçeler için yapılacak projeksiyonlarda kullanılmayacak, tüm matematik karşılık hesaplamalarında ilgili tarifedeki teknik faiz oranı kullanılacaktır. Buna ilaveten, bu tip sigorta poliçeleri için yapılacak projeksiyonlarda açıklamalar bölümünde, söz konusu hayat sigortası ürünlerinin farklı bir yapıya sahip olduğu ve ürünün farklı özellikleri anlatılarak, bu nedenlerden dolayı, bu ürünlerin diğer birikimli hayat sigortası ürünleriyle aynı bazda değerlendirilmemesi hususu vurgulanmalıdır. Öte yandan, ilgili tarifenin dövize endeksli olması durumunda, tarife teknik esaslarına göre döviz cinsinden hesaplanacak matematik karşılıklar, projeksiyon tarihinde geçerli olan tarifede belirtilen kur üzerinden TL'ye çevrilerek hesaplamalara dahil edilecektir.

Muhtemel birikim tabloları, birikimli hayat sigortalarının normal vade bitimine kadar uzatılacaktır. Sigorta sözleşmesinde süre belirtilmeyen ürünlerde ise söz konusu tablolar, kişi 56 yaşına ulaşana kadar ve/veya kişinin birikimli hayat sigortasında 10 yıllık süresini doldurduğu yıla kadar uzatılabilir.

6. Kesinti ve İndirimler

a) İdare, Tahsil ve İstihsal Masrafları: Toplam primlerden yapılacak idare ve tahsil masrafları ile istihsal masrafları (acente komisyonları dahil) ilgili tarifede belirtilen oran ve uygulamalara uygun bir şekilde muhtemel birikim tablolarına yansıtılacaktır.

b) Risk prim kesintileri: Toplam primlerden yapılacak risk prim kesintileri temel olarak ilgili tarifede belirtilen oran ve uygulamalara uygun bir şekilde muhtemel birikim tablolarına yansıtılacaktır.

Ancak, risk teminatları belirlenirken, projeksiyon tarihinde geçerli risk teminatları veya sigortalı tarafından ilgili tarifede belirtilen şartların dışına çıkmamak kaydıyla yeniden belirlenecek teminat tutarları esas alınacaktır.

Buna ilaveten, risk teminatının ödenen prime endekslendiği durumlarda mutlaka bu endeks kullanılarak vefat teminatı hesaplanacaktır. Zira, sigortalı tarafından ileride ödenmesi düşünülen toplam prim mevcut olandan daha üst veya alt seviyede olabilmektedir.

Risk prim kesintileri hesaplanırken, projeksiyon süresi boyunca risk teminatlarının reel bazda değişmediği varsayılacak, dolayısıyla projeksiyon süresi boyunca bu teminatlar sabit bir tutar olarak muhtemel birikim tablosunda gözükecektir.

Öte yandan, risk prim kesintileri hesaplanırken projeksiyon tarihi itibarıyla ilgili tarifede kullanılan mortalite, morbidite ve maluliyet tabloları ile teknik faiz oranları esas alınacaktır. Eğer sigortalının risk primi kesintileri sabit bir katsayıya endekslenmiş ise, bu katsayılar projeksiyon süresi boyunca sabit tutularak risk prim kesintileri hesaplanacaktır.

Bununla birlikte, ilgili hayat sigortası tarifesinde risk primi hesaplarında kullanılan mortalite, morbidite ve maluliyet tablolarına göre, sigortalının yaşının ilerlemesiyle oluşan risk prim katsayılarındaki artışlar, muhtemel birikim tablosu hesaplamalarına yansıtılacaktır.

Öte yandan, döviz endeksli tarifelerde risk primi bu genelgede belirtilen esaslar doğrultusunda önce döviz cinsinden hesaplandıktan sonra, projeksiyonun yapıldığı tarihteki ilgili tarifede belirtilen döviz kuru üzerinden TL'ye çevrilerek hesaplamalara dahil edilecektir.

c) İşletme Masrafı: Getiriler üzerinden alınan işletme masrafları ilgili tarifede belirtilen oran ve uygulamalara uygun bir şekilde muhtemel birikim tablolarına yansıtılacaktır.

d) Diğer Masraflar: Yukarıda belirtilen masraflar dışında varsa diğer masraflar ilgili tarifede belirtilen oran ve uygulamalara uygun bir şekilde muhtemel birikim tablolarına yansıtılacaktır.

Ayrıca, ilgili hayat sigortası tarifesinde belli bir süreden önce iştirah edilmesi halinde birikimlerden bir kesinti öngörülüyor ise, bu kesintiler de projeksiyon tablolarına yansıtılacaktır.

7. Uygulama Metodu

Tablolardaki bütün değerler poliçe yılı sonu itibarıyla hesaplanacak olup, primlerin yıllık olarak ve her poliçe yılı başında peşin olarak alındığı varsayılacaktır. Dolayısıyla, primlerin bir yıldan daha sık aralıklarla (aylık, üç aylık, vb.) ödenmesine ilişkin olarak herhangi bir öngörü hesaplamalara dahil edilmeyecektir. Bu bağlamda, kesintiler de bu varsayımına göre hesaplanacaktır. Ancak, ödeme sıklığının yapılacak kesintileri etkilediği sigortalarda, kesintiler sigortalının gerçek ödeme sıklığı dikkate alınarak da hesaplanabilecek olup, bu durum primlerin yıllık olarak tahsili varsayımını değiştirmeyecektir.

Muhtemel birikim tablosunda esas alınacak başlangıç tarihi, projeksiyon tarihine en yakın poliçe yıldönümü olarak esas alınacaktır. Bu bağlamda, anılan poliçe yıldönümü itibarıyla hesaplanacak olan, ilgili poliçeye ait toplam birikim başlangıç fonu olarak dikkate alınacaktır. Söz konusu birikimin bulunmasında aşağıdaki esaslar uygulanacaktır:

- Projeksiyon tarihi itibarıyla mevcut bulunan toplam birikimin müteakip poliçe yıldönümüne kadar yatırıma yönlendirilmesi sonucu elde edilecek gelir, söz konusu tarihler arasında kalan gün sayısının 365'e bölünüp, çıkan sayının 4 üncü maddede ilgili yıl için belirtilen getiri oranlarıyla çarpılması sonucu bulunacak getiri oranları kullanılarak hesaplanacaktır.

- Projeksiyon tarihi ile müteakip poliçe yıldönümü arasında geçen sürede varsa tahsil edilmesi öngörülen birikim primlerinin getirisi, prim tahsilat tarihi ile bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen poliçe yıldönüm tarihi arasında kalan gün sayısının 365'e bölünerek, çıkan sayının 4 üncü maddede ilgili yıl için belirtilen getiri oranlarıyla çarpılması sonucu bulunacak getiri oranları kullanılarak hesaplanacaktır.

- Projeksiyon tarihine en yakın poliçe yıldönümü itibarıyla hesaplanacak toplam birikim, diğer bir deyişle başlangıç fonu, projeksiyon tarihi itibarıyla geçerli olan toplam birikim, projeksiyon tarihi ile müteakip poliçe yıldönümü arasındaki sürede tahsil edilecek primler ile bu birikimlerin ve primlerin yukarıda belirtilen esaslara göre hesaplanacak getirilerinin toplamından müteakip olacaktır.

- Peşin ve tek prim ödemeli uzun süreli birikime yönelik hayat sigortaları ve yaşama halinde önceden belirlenmiş bir toplu paranın verileceği hayat sigortaları için yapılacak projeksiyonlarda, 5 inci maddede belirlenen esaslar çerçevesinde, projeksiyon tarihini takip eden poliçe yıldönümü itibarıyla mevcut bulunan, ilgili tarihin teknik esaslarına göre hesaplanacak toplam matematik karşılıklar sigortalının projeksiyonun ilk yılındaki toplam birikimini teşkil edecektir.

Primlerden idare ve tahsil masrafları, istihsal masrafları, risk prim kesintileri ve varsa diğer kesintiler yapıldıktan sonra kalan tutar yatırım getirisi oranıyla yatırıma yönlendirilerek getiri tutarına ulaşılabilecektir. Tarifede yapılan bazı kesintiler yatırılan

prim yerine sunulan risk teminatı tutarına endekslenmiş ise yine bu tutarlar, 6 ncı maddeye göre belirlenecek risk teminatı tutarlarına göre hesaplanacaktır.

Söz konusu getiri tutarı üzerinden ilgili tarifede %0-%10 aralığında belirlenmiş bulunan işletme masrafı kesintisi indirildikten sonra bulunacak tutar dönem başında yatırıma yönlendirilmiş olan tutara eklenecek ve bu suretle bulunacak tutara, katılımcının muhtemel birikimi olarak tabloda yer verilecektir.

Sigortalının hayat sigortasından ayrılması durumunda, kendisinin birikimli hayat sigortalısı olarak geçirdiği süre ve sigorta başlangıç tarihi baz alınarak hesaplanacak stopaj sonrası tutar, ayrılma halinde katılımcının alacağı tutar olarak, tabloda belirtilecektir.

Yukarıda belirtilen hesaplamalar yapılırken, poliçede projeksiyon tarihi itibarıyla mevcut bulunan birikim (matematik karşılık) ayrıca belirtilecek, bu tutar başlangıç fonu olarak hesaplamalarda dikkate alınacaktır.

Bir sigortalının birden fazla birikimli sigortası var ise, bunlara ilişkin hayat sigortası projeksiyonları ayrı ayrı yapılacaktır.

Öte yandan, dövize endeksli tarifelerde muhtemel birikim tablosunda süre sonunda hesaplanan birikimler projeksiyon tarihi itibarıyla geçerli ilgili tarifede yer alan döviz kuru üzerinden dövize çevrilerek gösterilebilir.

8. Sigortalının Yaşı

Hesaplamalarda sigortalının başlangıç yaşı, sigortalının en yakın poliçe yıldönümü itibarıyla emeklilik şirketinin sisteminde kayıtlı görünecek yaşı olarak alınacaktır.

9. Vergi Teşvikleri

Muhtemel birikim tablolarında primlerin gelir vergisi matrahından indirilmesi sonucu sigortalının ek kazancına yönelik hesaplamalara yer verilmeyecektir. Ancak, vergi teşvikleri konusunda, 3 üncü maddede belirtilen açıklamalar yapılacaktır.

10. Süre Sonundaki Birikimlerin Yıllık Gelir Sigortasına Çevrilmesine İlişkin Esaslar

Müşterilerimizce, yıllık gelir sigortasında uygulanacak esaslara ilişkin olarak ayrıntılı bir düzenleme yapılacaktır. Bununla birlikte, sigorta süresi sonunda sigortalıların birikimleriyle yıllık gelir sigortası aracılığıyla düzenli bir gelire sahip olmak istemeleri durumunda, söz konusu gelirlerin muhtemel tutarlarına ilişkin bilgi vermek amacıyla, aşağıda belirtilen esaslar uygulanacaktır.

Sigortalının alacağı yıllık gelirin kendisine aktarılması amacıyla, muhtemel birikim tablolarına ek olarak, muhtemel yıllık gelir tabloları düzenlenebilir. Bununla birlikte, muhtemel yıllık gelir tablolarının kullanılabilmesi için, muhtemel birikim tablosunda, kişinin hayat sigortasında en az on yılını doldurmuş olduğu öngörüsü

olmalıdır. Muhtemel birikim tablosunda sigortalının on yıldan önce iştiraa edeceği öngörölüyor ise, bu kişiye ilişkin muhtemel yıllık gelir tablosu düzenlenmeyecektir.

İlgili tarifede, süre sonu birikimlerin yıllık gelir sigortasına dönüştürülmesine ilişkin hükümler bulunuyorsa muhtemel yıllık gelir tablolarında bu esaslara göre projeksiyon yapılacaktır. Dolayısıyla, bu tablolarda ilgi tarifede yıllık gelir için uygulanması öngörülen teknik faiz oranı kullanılacaktır.

Tarifede birikimlerin yıllık gelir sigortasına dönüştürülmesine ilişkin herhangi bir hüküm bulunmuyorsa, bu taktirde muhtemel yıllık gelir tablolarının hazırlanmasında aşağıda belirtilen esaslar uygulanacaktır:

- Sigortalının hayat sigortasındaki birikimlerinin vergi sonrası net değerleri dikkate alınacaktır.
- q_x ile $\ddot{a}_x$ değerleri ekte gönderilen yıllık gelir (annuite) tablosu kullanılacaktır. Bu tablodaki $\ddot{a}_x$ değerlerinin hesaplanmasında %4 teknik faiz oranı kullanılmış olup, söz konusu oran yıllık gelir sigortalarında oluşan fonlar üzerinden alınacak kesintileri de içermektedir.
- Sigortalının birikimlerinin yıllık gelir sigortasına dönüştürülmesinin öngörülmesi sonucunda, hesaplamalarda bu dönüşüme ilişkin olarak yıllık gelir sigortasına dönüştürülen birikim üzerinden %2 oranında bir masraf kesintisi alındığı varsayılacaktır. Söz konusu kesinti yalnızca bir idari gider kesintisi şeklinde algılanmalı ve hesaplara bu şekilde dahil edilmelidir.
- Muhtemel yıllık gelir tablosunda yapılacak tüm hesaplamalar TL cinsinden yapılacaktır. Bununla birlikte, dövize endeksli tarifelerde, TL cinsinden hesaplanan muhtemel yıllık gelir tutarları, ilgili tarifede belirtilen döviz kurunun projeksiyon tarihi itibarıyla geçerli değeri esas alınmak suretiyle döviz cinsinden de gösterilebilir.

Öte yandan, hesaplamalar sonucu ortaya çıkan muhtemel yıllık gelire ilişkin olarak, ilgili tarifede süre sonu birikiminin yıllık gelir sigortasına dönüştürülmesine ilişkin hükümler bulunmuyorsa açıklamalar bölümünde aşağıdaki ifadelere aynen yer verilecektir:

“Burada hesaplanan muhtemel yıllık gelir yalnızca tahmini bir tutar olup, şirketimiz bu tutarın gerçekleşeceği konusunda herhangi bir garanti vermemektedir. Süre sonunda alacağınız yıllık gelir, emeklilik tarihinde geçerli yıllık gelir sigortalarına, yaşam beklentilerine, yatırım getiri oranlarına ve yıllık gelir sigortası türlerine göre değişebilecektir.”

“Yıllık gelir sigorta sözleşmesi, mevcut hayat sigorta sözleşmenizin bir parçası olmayıp, vade sonunda düzenlenecek ayrı bir sözleşme olarak değerlendirilmelidir.”

Bu genelgede belirtilen esaslar ve yıllık gelir (annüite) tablosu, sigortalının hayat sigortasından ayrıldıktan sonraki dönemde beklediği gelire kavuşabilmesi için ödemesi gereken muhtemel primin hesaplanmasında da kullanılacaktır.

11. Hayat Sigortalarının Bireysel Emeklilik Sistemine Aktarıldığı Varsayımıyla Hazırlanacak Muhtemel Birikim ve Muhtemel Yıllık Gelir Projeksiyonlarında Uyulacak Esaslar

Yapılacak projeksiyonda Genelge No: 2003/4'teki esaslar temel alınacaktır. Ancak, birikimli hayat sigortalarından bireysel emeklilik sistemine aktarım hususunun kendine özgü karakteri gereği, anılan genelgedeki "katılımcının yaşı" hesabı yerine farklı bir yaş hesabı kullanılacaktır. Ayrıca, söz konusu genelgede belirtilen esaslara ek olarak aşağıdaki hususlara uyulacaktır. Bu bağlamda:

- Hayat sigortalarından bireysel emeklilik sistemine aktarılabacak birikimlerin hesabı, bu aktarım sonucunda bireysel emeklilik sistemi için kazanılacak süre ve bireysel emeklilik sistemine giriş tarihinin hesabında Tebliğ ve Genelge No:2004/3 hükümleri esas alınacaktır. Bu çerçevede, anılan düzenlemelere uygun olarak yapılacak tüm bu hesaplamalar projeksiyon tarihi itibarıyla gerçekleştirilecektir.

Aktarıma konu tutarlar, Genelge No:2003/4'ün 6 ncı maddesine paralel olarak, projeksiyonda, başlangıçta yapılan toplu ödeme olarak dikkate alınacaktır.

- Yapılacak projeksiyonda, vergi stopajlarının hesabında Tebliğ ve Genelge 2004/3 hükümlerine göre hesaplanacak kazanılmış süre ve bireysel emeklilik sistemine giriş tarihi ile Tebliğin 16 ncı maddesinde belirtilen, aktarımdan sonra en az üç yıl sistemde kalma şartı dikkate alınacaktır.
- Birden fazla hayat sigortasının birden fazla emeklilik planına aktarılmasının öngörüldüğü hallerde, bu aktarımların herbiri için ayrı ayrı projeksiyon yapılacaktır.
- Birden fazla hayat sigortasının aynı emeklilik planına aktarılmasının öngörüldüğü hallerde ise tek bir projeksiyon yapılacaktır.
- Birikimli hayat sigortalarından bireysel emeklilik sistemine aktarım için yıl içerisinde herhangi bir zamanda yapılan projeksiyonlarda, aktarımın projeksiyonun hazırlandığı tarihten itibaren geçerli olduğu varsayılacaktır. Bu bağlamda, aktarıma konu olacak tutar, projeksiyonun yapıldığı tarih itibarıyla belirlenecek tutar olacaktır.
- Yapılan projeksiyondaki vergi stopajları, hayat sigortasından aktarım yapan kişinin bireysel emeklilik sisteminde geçen süre ve sisteme giriş tarihi dikkate alınarak hesaplanacaktır. Tebliğ hükümlerine göre aktarım sonucunda bireysel emeklilik sisteminde hak kazanılan süre ay cinsinden ifade edilmekle birlikte, projeksiyonlarda hesaplamalar yıllık bazda yapıldığı için 12 ay ve katlarından arta kalan artık aylar sayılmayacaktır.
- Geçilen bireysel emeklilik planına ilişkin projeksiyonda katılımcının başlangıç yaşı, sigortalının projeksiyon tarihi itibarıyla emeklilik şirketinin sisteminde kayıtlı mevcut yaşı olarak alınacaktır.

- Ücretsiz sigorta (tenzil) konumunda bulunan poliçelerin aktarımı sonucu yapılacak projeksiyonlarda, bireysel emeklilik sistemine başlangıç tarihi ile sistemde hak kazanılan süre paralellik arz etmeyebileceğinden, emekliliğe hak kazanma ve vergi stopajı hesaplamalarında sistemde hak kazanılan süre esas alınacaktır. 12 ay ve katlarından arta kalan artık aylar da diğer aktarımlarda olduğu gibi projeksiyonda dikkate alınmayacaktır.
- Bu Genelgenin 3 üncü maddesinde belirtildiği üzere, hayat sigortasının vadesi bireysel emeklilik projeksiyonu ile eşleşmiyor olsa bile, bireysel emeklilik projeksiyonunda yine Genelge 2003/4'teki esaslar geçerlidir.
- Tebliğ hükümlerine paralel olarak, aktarım yapacak kişinin birikim tutarı aktarıma yetmiyor ve sigortalı aradaki farkı ödüyor ise bu tutar, bu maddenin ikinci fıkrasındaki hükümler dahilinde başlangıçta yapılan toplu ödeme olarak projeksiyonda dikkate alınır.
- Tebliğ hükümleri dahilinde, bireysel emeklilik sistemine geçişte erken ayrılma için öngörülen cezalar dikkate alınmayacağından, bireysel emeklilik sistemine ilişkin projeksiyonda da, aktarıma konu tutarın hesaplanmasında bu cezalar dikkate alınmayacaktır.
- Projeksiyonda, bireysel emeklilik ürününe ilişkin olarak yapılacak kesintiler geçiş yapılması düşünülen emeklilik planı ve seçilmesi düşünülen emeklilik yatırım fon kompozisyonuna paralel bir şekilde hesaplanacaktır.

12. Bilgilendirme

Bu genelge ve birikimli hayat sigortalarından bireysel emeklilik sistemine aktarımlara ilişkin diğer mevzuat kapsamında sigortalılara sunulmak üzere hazırlanacak standart dokümanların bir örneği bilgi amacıyla Hazine Müsteşarlığına gönderilecektir.

1983 US GATT TABLE (Unisex)

Yaş	q_x	$\ddot{a}_x$	Yaş	q_x	$\ddot{a}_x$	Yaş	q_x	$\ddot{a}_x$
5	0.000257	24.418550	41	0.001043	20.087470	77	0.042715	8.507186
6	0.000229	24.361552	42	0.001151	19.871695	78	0.047569	8.155850
7	0.000210	24.301580	43	0.001278	19.649179	79	0.052837	7.813778
8	0.000199	24.238733	44	0.001426	19.419965	80	0.058508	7.481636
9	0.000195	24.173093	45	0.001597	19.184120	81	0.064570	7.159807
10	0.000195	24.104717	46	0.001794	18.941735	82	0.071006	6.848401
11	0.000201	24.033592	47	0.002014	18.692939	83	0.077798	6.547230
12	0.000209	23.959752	48	0.002252	18.437791	84	0.084927	6.255808
13	0.000216	23.883133	49	0.002509	18.176235	85	0.092377	5.973338
14	0.000224	23.803600	50	0.002778	17.908216	86	0.100370	5.698701
15	0.000233	23.721058	51	0.003059	17.633531	87	0.108870	5.431843
16	0.000241	23.635407	52	0.003352	17.351952	88	0.118004	5.172216
17	0.000251	23.546498	53	0.003659	17.063226	89	0.128107	4.919642
18	0.000261	23.454245	54	0.003988	16.767106	90	0.139029	4.675376
19	0.000272	23.358511	55	0.004336	16.463446	91	0.150645	4.439628
20	0.000283	23.259178	56	0.004711	16.152019	92	0.163045	4.211681
21	0.000297	23.156099	57	0.005121	15.832688	93	0.176292	3.990834
22	0.000310	23.049188	58	0.005581	15.505398	94	0.191504	3.776177
23	0.000325	22.938266	59	0.006103	15.170279	95	0.208253	3.571105
24	0.000341	22.823215	60	0.006700	14.827583	96	0.225097	3.377278
25	0.000359	22.703885	61	0.007383	14.477687	97	0.242999	3.190553
26	0.000378	22.580147	62	0.008172	14.121050	98	0.262351	3.009474
27	0.000398	22.451840	63	0.009080	13.758325	99	0.283670	2.833127
28	0.000422	22.318796	64	0.010127	13.390242	100	0.307186	2.661416
29	0.000446	22.180908	65	0.011328	13.017682	101	0.333156	2.493992
30	0.000475	22.037974	66	0.012698	12.641593	102	0.361975	2.330008
31	0.000505	21.889890	67	0.014242	12.262972	103	0.394472	2.167953
32	0.000538	21.736463	68	0.015966	11.882724	104	0.432808	2.005970
33	0.000574	21.577530	69	0.017869	11.501669	105	0.478674	1.844540
34	0.000614	21.412922	70	0.019958	11.120447	106	0.533916	1.684784
35	0.000668	21.242482	71	0.022241	10.739606	107	0.600414	1.527998
36	0.000705	21.066253	72	0.024765	10.359598	108	0.680076	1.374217
37	0.000751	20.883627	73	0.027581	9.981165	109	0.774845	1.216495
38	0.000806	20.694513	74	0.030740	9.605337	110	1.000000	1.000000
39	0.000873	20.498816	75	0.034295	9.233385			
40	0.000952	20.296487	76	0.038286	8.866807			